

รายงาน BEST PRACTICE

ด้านการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

ศกร.ระดับตำบลนาทราย

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพิบูลย์รักษ์
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุดรธานี
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ

Best Practice

ชื่อผลงาน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ/โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่
ชื่อเจ้าของผลงาน นางสาวจิรนนท์ สังคพัฒน์

สกร.ระดับตำบลนาทราย อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

1. ชื่อผลงาน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหลักสูตรแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

2. ความสอดคล้องจุดเน้นกับนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนให้มีคุณภาพ ข้อ ๕. ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
สู่ “วิสาหกิจชุมชน ชุมชนพึ่งตนเอง ทำได้ ขายเป็น” ๕.๑ ส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับ
ศักยภาพของชุมชน และความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มในลักษณะวิสาหกิจชุมชน
สร้างรายได้ให้กับชุมชน ให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ ๕.๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า
การทำช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร

ภารกิจต่อเนื่อง ๑. ด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ ๑.๓ การศึกษาต่อเนื่อง ๑) จัดการศึกษาอาชีพ
เพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำในกลุ่มอาชีพ
เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอาชีพเฉพาะทางหรือการบริการ ที่สอดคล้องกับ
ศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการและศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับศูนย์ฝึกอาชีพ
ชุมชน โดยจัดให้มีหนึ่งอาชีพเด่นต่อหนึ่งศูนย์ฝึกอาชีพ รวมทั้งให้มีการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการจัด
การศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

กรอบงาน (ประกันคุณภาพ) : มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ - ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓

มาตรฐานที่ ๒ คุณภาพการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ - ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๕

มาตรฐานที่ ๓ คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ - ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๙

๓. ความเป็นมาของโครงการ /กิจกรรม

สำนักงาน สกร.ได้ดำเนินการจัดให้มีโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยใช้สถานศึกษา สกร.และ ศกร.
ระดับตำบล หรือแขวง เป็นฐานการจัดกิจกรรมให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่บริการ โดยมีความเชื่อมั่น
ว่าโครงการดังกล่าวจะช่วยให้ประชาชนในระดับฐานรากที่มีรายได้น้อยและขาดโอกาสในการเพิ่มรายได้อันเป็น
เงื่อนไขสำคัญของการเกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้ฐานเศรษฐกิจของประเทศไทยไม่เข้มแข็งอย่าง

ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การจัดกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจึงเป็นการจัดการศึกษาให้กับประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม เพื่อให้มีทักษะอาชีพ สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนท้องถิ่น โดยให้สถานศึกษาใช้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนที่จัดตั้งไว้ หรือ ศกร.ระดับตำบล หรือในชุมชน หรือสถานที่ของภาคีเครือข่าย ซึ่งรูปแบบการจัดใช้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น และส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาอาชีพ ในอันที่จะประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ได้จริง

การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เช่น การทำกระดิ่ง กระจาดไม้ไผ่ หรือภาชนะอื่น ๆ รวมถึงการสานอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ จากไม้ไผ่ เช่น กระติบข้าว กล้องทึชชู แจกัน ต่างหูจิ๋ว เป็นอาชีพอิสระที่กำลังอยู่ในความสนใจของคนหลาย ๆ คน เนื่องจากการจักสานเป็นภูมิปัญญาที่เป็นพื้นฐาน ของสังคมไทยซึ่งสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ โดยในอดีตได้มีการใช้ ไม้ไผ่ ใบจาก ใบลาน หวาย มาทำตะกร้า กระบุง หรือของใช้สอยในครัวเรือนเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากยุคสมัยเปลี่ยนไป รูปแบบการใช้งาน หรือรูปแบบผลิตภัณฑ์ ย่อมต้องมีการปรับเปลี่ยนให้รับกับความเปลี่ยนแปลง จึงมีการคิดค้นผลิตภัณฑ์ขึ้นมาใหม่ มีความหลากหลาย ตามความต้องการของผู้ซื้อ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพิบูลย์รักษ์ โดย ศกร.ระดับตำบลนาทราย ได้นำแนวทางดังกล่าว สนับสนุน ส่งเสริม ให้ ชุมชน ผู้เรียน จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ (ชั้นเรียนวิชาชีพ ๔๐ ชั่วโมง) เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน และความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มในลักษณะวิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับชุมชน ให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การทำช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้ประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และพัฒนาทักษะอาชีพ
2. เพื่อให้ประชาชนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประกอบอาชีพหลัก/อาชีพเสริมและไปใช้ใน

ชีวิตประจำวันได้

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

5.1 ตัวชี้วัดผลผลิต output

- ร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมได้รับความรู้ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพ

5.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ outcomes

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการประกอบเป็นอาชีพ
- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำทักษะด้านฝีมือไปพัฒนาอาชีพ

6. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 6.1 สำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อทราบความต้องการของผู้เรียน ผู้รับบริการ โดยครู บุคลากร ดำเนินการในพื้นที่ ตามกิจกรรมต่างๆ โดยบูรณาการร่วมกัน
- 6.2 จัดทำแผนขออนุมัติโครงการ
- 6.3 ประชุมชี้แจงโครงการเพื่อแจ้งให้บุคลากรทราบและมอบหมายงานให้รับผิดชอบ
- 6.4 จัดทำเอกสารแจกผู้เข้าอบรม แบบประเมินโครงการ เพื่อเป็นเอกสารประกอบการเรียนรู้
- 6.5 จัดเตรียมสถานที่และประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้วิทยากร สถานที่เหมาะสมกับการอบรมและประชาสัมพันธ์ให้ภาคีเครือข่ายได้ทราบ
- 6.6 ดำเนินการอบรมตามโครงการ ผู้เรียน/ผู้รับบริการที่เข้าร่วมโครงการ
- 6.7 สรุปผลการดำเนินการเพื่อติดตาม ประเมินผลนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาครั้งต่อไป

7. ความสำเร็จที่เป็นจุดเด่นของโครงการ/หรือกิจกรรม

- 7.1 วิทยากรโดยนางมณีนันท์ อินยง บ้านนาทรายศรีวิไล ตำบลนาทราย อำเภอพิบูลย์รักษ์
มีองค์ความรู้ด้านการจักสานไม้ไผ่ เป็นอย่างดี และเป็นผู้ปฏิบัติจริง จนมีผลงานที่เป็นเชิงประจักษ์
- 7.2 ผู้เข้ารับการอบรมได้รับกระบวนการเรียนรู้สามารถพึ่งพาตนเองเกิดการพัฒนา มีงานทำและมีอาชีพที่ยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- 7.3 เกิดบุคคลนำร่ององค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการ สามารถขยายผลองค์ความรู้ให้กับบุคคลที่สนใจทั่วไป ก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 7.4 ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ ตามศักยภาพของตนเอง
- 7.5 ผู้เรียน ประชาชน ที่เข้าร่วมโครงการ เครือข่าย บุคลากร ที่ให้ความสนใจ สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เพราะเป็นหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตในยุคปัจจุบัน

8. ข้อคิดควรคำนึงในการนำไปขยายผลหรือนำโครงการนี้ไปทำ

- 8.1 ในการดำเนินงานต้องวิเคราะห์สภาพชุมชน อาชีพ ความต้องการเรียนรู้ ของประชาชนแต่ละพื้นที่ เพราะการเรียนรู้โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ มุ่งให้ผู้เรียน ผู้รับบริการ มีทักษะ ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาฝีมือ มีการปฏิบัติจริงและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ สร้างงานให้กับตนเอง ครอบครัว ขยายผลประกอบอาชีพในพื้นที่ของตนอย่างยั่งยืน

8.2 ต้องเสาะแสวงหาวิทยากรที่มีคุณภาพและสถานที่ดูงาน ที่เหมาะสมสามารถเรียนรู้ได้จริง

9. ข้อมูล/หลักฐานอ้างอิง

ภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ (จำนวน ๔๐ ชั่วโมง)
บ้านนาทรายศรีวิไล หมู่ 9 ตำบลนาทราย อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี
โดย ศกร.ระดับตำบลนาทราย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพิบูลย์รักษ์

ภาพกิจกรรม

วัสดุอุปกรณ์ ไม้ไผ่ หวาย มีด

วัสดุอุปกรณ์ ไม้ไผ่ หวาย มีด

ขั้นตอนการเตรียมไม้ไผ่

ขั้นตอนการเตรียมไม้ไผ่

นำไม้ไผ่สานตามลายที่ต้องการ

นำชิ้นชอบ ดูความเรียบร้อยชิ้นงาน

มอบใบประกาศนียบัตร

มอบใบประกาศนียบัตร

ผลิตภัณฑ์ได้รับความสนใจอย่างมาก

ผลิตภัณฑ์ได้รับความสนใจอย่างมาก

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นางอัญรินทร์ เอี่ยมอู่รักษ	ผู้อำนวยการสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้
ระดับอำเภอพิบูลย์รักษ์
2. นายนิติพงษ์ หักันใต้	ครู
3. นางสาวเบญจมาศ เลื่อนแก้ว	ครู

ผู้สนับสนุนข้อมูล

1. นางสาวจิรนนท์ สังคพัฒน์	ครู กศน.ตำบล ปฏิบัติหัวหน้า ศกร.ระดับตำบลนาทราย
2. นายสกล บุญพา	ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
3. นายกฤษฎา คงช่วย	ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
4. นางสาวชนิษฐา ทาหล่อน	ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

รวบรวม/เรียบเรียง/สรุปเล่ม

นางสาวจิรนนท์ สังคพัฒน์	ครู กศน.ตำบล

รายงาน BEST PRACTICE

ด้านการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพิบูลย์รักษ์

225 หมู่ที่ 11 บ้านแดง ตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี 41130

โทรศัพท์/โทรสาร 0 4225 8241 อีเมล : udn.apr_nfedc@dole.go.th